

Adrian Plass

Broodje kroket en eeuwig heil

Het christelijk leven van A tot Z

MERWEBOEK | SLIEDRECHT

NUR 707
ISBN 978-90-5787-155-9

Copyright ©2007 by Adrian Plass

Published in English by Authentic Media under the title
Bacon sandwiches and salvation

Nederlandse vertaling ©2011 Merweboek
Postbus 217, 3360 AE Sliedrecht, tel. 0184-410224

www.merweboek.nl

Vertaald uit het Engels door:
Wim Houtman en Maria de Jonge
met bijdragen van Wim Nuninga en Kees Bezemer

Omslagillustratie: Wim Nuninga

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere
wijze ook, zondervoorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Woord vooraf

Het gewijde dagboek van Adrian Plass kwam ter wereld als een serie op de laatste binnenpagina van het tijdschrift *Christian Family*. *Broodje kroket en eeuwig heil* is gegroeid uit een column die een aantal weken op de achterpagina van *The Baptist Times* verscheen. En daarmee houden de overeenkomsten niet op. De productie van een column, zeker wanneer die beoogt humoristisch te zijn, gaat bij mij vaak gepaard met een soort nerveuze gedrevenheid ('paniek' zou misschien een beter woord zijn) en die is in zekere zin dwingender en moeizamer dan wat je aan energie nodig hebt om een boek te beginnen vanuit het niets.

In beide gevallen bezorgden die oorspronkelijke columns, al waren ze maar een klein deel van het uiteindelijke resultaat, mij een soort vliegende start voor mijn creativiteit en fantasie. Dat maakte de zoektocht om er een heel boek van te maken, des te levendiger en spannender.

Een woord van toelichting over de titel van dit boek. Ik kwam op een dag in de kerk naast mijn goede vriendin Liz te zitten. Eigenlijk kun je Liz en mij in zo'n situatie beter niet samen hebben. Soms zijn we net twee ondeugende kinderen die keet schoppen en domme grapjes maken achter in de klas. We zijn nog nooit formeel uit elkaar gezet, maar dat zou een keer kunnen gebeuren. Halverwege de dienst stelde onze dominee de gemeente een vraag.

'Wat is nu,' vroeg hij, 'voor u het allerbelangrijkste in de wereld?'

Liz en ik gaven min of meer tegelijk antwoord. Mijn reactie was zeer passend en heilig, voor de verandering.

'Eeuwig heil!' riep ik vroom.

'Een broodje kroket,' opperde Liz, met alle passie en wijsheid die je kunt verwachten van een gepensioneerd politierechter en regionaal adviseur voor godsdienstonderwijs op scholen.

Ja, dacht ik bij mezelf. Broodje kroket en eeuwig heil. Dat vat het ongeveer allemaal samen. Een God die iets kan scheppen wat zo onbeschrijfelijk heerlijk is als een broodje kroket, die moet ook iets ongelofelijks hebben uitgedacht als het ging om

ons eeuwig heil. Een titel was geboren. Dank je wel, Liz.

Ik heb enorm veel plezier beleefd aan *Broodje kroket en eeuwig heil*. Ik hoop dat u om de meeste dingen ook moet lachen, glimlachen op z'n minst, en ik hoop ook dat u zich niet te veel pijn zult doen wanneer u struikelt over nu en dan iets ernstigs of iets ludieks tussendoor.

Ik wens u Gods zegen.

A

Aanbiddingsleiders: (1) muzikaal begaafde, fijngevoelige mannen en vrouwen die momenten van aanbidding en viering in de kerk extra glans geven en verrijken; (2) irritante egotripers die óf hun eigen liedjes spelen zodat niemand kan meezingen, mensen een naar gevoel bezorgen omdat ze niet zo blij zijn als zou moeten, óf ver over hun tijd gaan omdat ze hun eigen stem zo graag horen. Een nieuwe versie van een bekend opwekkingslied illustreert waar het om gaat:

Vader God, ik vraag me af
waarom hebben we voorgangers
als er ook al aanbiddingsleiders zijn
zo goed als ik?
Leiding van de Heil'ge Geest
is er straks al genoeg geweest,
ik ben voor een kwartier gevraagd
maar mijn talent dat kent geen grenzen

Heer, ik blijf U prijzen
Heer, ik blijf U prijzen
Heer, ik blijf U prijzen, zolang ik kan,
Heer, ik ben te prijzen
Heer, ik ben te prijzen
Heer, ik ben te prijzen, zolang ik leef.

Aanhangen: wat volgens het klassieke huwelijksformulier mannen en vrouwen elkaar zullen doen in het huwelijk, niet te verwarren met ophangen.

Aardewerk: typering door de apostel Paulus van wat wij zijn in relatie tot de goddelijke pottenbakker; het staat Hem vrij van ons een alledaags gebruiksvoorwerp of een kostbare vaas te maken. Dat laatste kan misschien voor een deel de glazige

uitdrukking verklaren waarmee zovelen van ons rondlopen.

Aardig: algemeen beschouwd als een zwakke, enigszins geestloze goede eigenschap. Toch zouden christenen er goed aan doen te bedenken dat God, behalve ontzagwekkend, machtig, alwetend, almachtig, alziend, zegevierend en onmogelijk om te zien met mensenogen, echt ook uitermate vriendelijk en aardig is.

Adam: eerste voorbeeld van iemand die zijn leven ruïneerde door het gebruik van verboden middelen die in zijn tuin groeiden.

A

8

Afglijden: bezigheid die onstandvastige christenen gemeen hebben met pinguïns. Beide gaan als gevolg meestal kopje onder, met dit verschil dat de pinguïns het een volgende keer met nog iets minder plezier doen dan de christenen.

Afgunst: zonde die genoemd wordt in een gedeelte in Romeinen waar het ook gaat over homoseksualiteit, hebzucht en moord. Tot halverwege de jaren zestig was het min of meer taboe om er openlijk voor uit te komen dat je afgunstig was, voor zowel christenen als niet-christenen. Tot er enkele mensen uit de kast kwamen en hun neigingen opbiechtten. Tegenwoordig woedt er een debat in de Anglicaanse Kerk en elders, of het gepast is mensen die openlijk de afgunstige leefstijl praktiseren toe te laten tot het ambt.

Afkondigingen: belangrijke, praktische mededelingen die vanaf de kansel worden gedaan tijdens een kerkdienst. Een verschijnsel dat op zijn best en fascinerendst te zien is in die gemeenten waar de voorganger ongeveer bij elk punt vanuit de kerk door diverse leden van de gemeente wordt gecorrigeerd.

Agape: christelijke broederliefde, in het bijzonder in tegenstelling tot erotische liefde, en om die reden ook enigszins slaapverwekkend, zoals het woord al suggereert.

Albatros: vogelsoort waarvan een mannetje en wijfje voor het leven bij elkaar blijven en beide zeer attente, zorgzame ouders

zijn. Misschien zou het voor God logischer zijn geweest om als albatros naar de wereld te komen dan als mens.

Alcohol: substantie waarvan het gebruik door Paulus wordt aanbevolen, met mate en om medische redenen in relatie tot de maag. In dat geval moet er in sommige delen van onze hedendaagse christelijke cultuur sprake zijn van maagkwalen die epidemische vormen hebben aangenomen.

Alles is mogelijk (7x): Slotrefrein van een opwekkingslied (volgt op 'want in de kracht van Jezus' naam is alles mogelijk'). Wat volkomen waar is, behalve dan dat er geen sprake van kan zijn dat ik nog iets te maken wil hebben met mijn neef na wat hij tegen mij gezegd heeft eind jaren vijftig – of was het begin jaren zestig?

Alpha: evangelisatiemethode waardoor duizenden mensen tot geloof zijn gekomen, maar als gevolg waarvan ook een klein, intens verward groepje is ontstaan van mensen die per ongeluk Nicky Gumbel gevraagd hebben in hun leven te komen.

Als ik dit even mag zeggen, in liefde: Zet je schrap.

Als j' een echte christen bent, klap in de hand: (1) beginregel van een vreugdevol liedje uit Opwekking, volgens de tekst bedoeld tot eer van Jezus' naam; (2) een van de meest onbegrijpelijke teksten uit de hele geschiedenis van ultra vervelende liedjes. Na een oproep tot martelend zelfonderzoek of j' een *Echte* christen bent, volgt de onmogelijke opdracht om in één hand te klappen en de ogen naar omhoog te heffen, terwijl j' tegelijkertijd alsnog probeert te buigen omdat j' dat nog niet gedaan had, in de hoop dat j' nu wel in staat zult zijn om in één hand te klappen. Uit de tekst kunnen we o.a. verder nog opmaken dat die klap in de hand het startsein is om de naam des Heren door het land te verbreiden (geen wonder dat we daar tot nu toe nog niet veel van gemerkt hebben), maken we kennis met de term godskind, worden we aangemoedigd te gaan staan om direct weer vooral rustig jezelf neer te zetten (?), en volgt nog de opdracht om voor deze keer je buurman te groeten. Hoezo opwekking?

B

Babylon: (1) stad aan de oevers van de rivier de Eufraat, waarheen de Israëlieten in ballingschap werden weggevoerd; (2) de hiernaar vernoemde spreekwoordelijke spraakverwarring wordt met name door predikers in stand gehouden.

Bangladesj: land waar vijf miljoen kinderen elke dag moeten vechten om in leven te blijven. Eigenlijk een onderwerp dat nauwelijks met geloven te maken heeft. Gauw weer verder.

Baptistengemeenten: kerkgenootschap waarin je voelt dat er zich heel wat afspeelt beneden de waterlijn.

Barmhartige Samaritaan: fictieve Bijbelse figuur uit een gelijkenis van Jezus. Volgens VVD'ers was hij een liberaal, omdat zijn investeringen hem voldoende financiële middelen hadden verschaft om te helpen als hij dat wilde; volgens PvdA'ers was hij een socialist, omdat hij daadwerkelijk bereid was zijn geld te delen; en volgens D66 was hij een van hen, omdat de menigte die naar de gelijkenis luisterde, automatisch aannam dat hij er in het verhaal niet toe deed.

Beamteam: (1) het clubje mensen dat belast is met de bediening (zie ook: **Bediening**) van de overhead projector of beamer, waarbij het de bedoeling is dat de gemeente die tekst te zien krijgt die op dat moment gezongen moet worden of voorgelezen wordt; (2) clubje ultra blij uitzierende mensen dat aan straatevangelisatie doet.

Bediening: (1) term voor het werk van het personeel in de horeca dat de klanten eten en drinken brengt; (2) een speciale taak of functie die God geeft aan sommige mensen in de kerk; (3) etiket dat geplakt kan worden op zo'n beetje alles wat we zelf hebben bedacht om te willen doen in de kerk.

L

Laat ik je een woord van de Heer mogen doorgeven: (1) de Heilige Geest heeft me een specifieke waarschuwing of bemoediging of bijbeltekst gegeven, speciaal bedoeld voor jouw situatie; (2) volgens mij weet ik precies wat jij moet doen, en ik ga ervan genieten om de baas te spelen over jouw leven, door mijn persoonlijke mening te verpakken als een boodschap van God.

Laatste bazuin: (1) geluid dat de doden zal wekken op de dag van het oordeel; (2) moment waarop het kerkblad van die naam ophoudt te verschijnen – en in dat geval wellicht ook alle andere kerkbladen.

Lam op een bedje: culinair gerecht dat is ontwikkeld ter nagedachtenis aan de genezing van de man die door zijn vrienden via het dak voor de voeten van Jezus werd neergelaten.

Lazarus: (1) broer van Maria en Martha die door Jezus uit de dood werd opgewekt; (2) verwijt dat de discipelen van Jezus naar hun hoofd geslingerd kregen toen de Geest was uitgestort op het Pinksterfeest.

Leger des Kwijls: kerkgangers vlak voordat ze hun Broodje kromet (zie aldaar) in handen krijgen.

Lekenpredikers: (1) personen die, ook al zijn ze niet gewijd in een geestelijk ambt, het Woord verkondigden; (2) personen die – gewijd of niet - de indruk wekten dat ze het Woord verkondigden.

Lendenen omgorden, De: niet geheel duidelijk, maar afgaand op betrouwbare definities lijkt het veilig om aan te nemen dat dit iets is wat het beste gedaan kan worden in de privésfeer van je eigen huis.

Openbaring: fascinerend en informatief laatste boek van de Bijbel. Indien te letterlijk opgevat, zou de suggestie kunnen opkomen dat de hemel een soort kruising wordt van een epos van Eisenstein, een film van Ken Russell en een eindeloos spelletje Cluedo waarin ongeveer iedereen de dader is, met een kandelaar.

Openingsgebed: (1) gebed waarmee een bidstond of samenkomst in kerkelijk verband wordt begonnen; (2) smeekbede van een huisvader die gebukt gaat onder het juk van een vrouw en tienerdochters, met het verzoek of de badkamer als-jeblijft misschien ergens in de naaste toekomst voor hem toegankelijk zal mogen zijn.

Open voor de Geest: (1) kenner van twintig of meer nummers uit Opwekking; (2) met enige aarzeling bereid te overwegen of een korte en zorgvuldig beheerste tijd van informeel gebed en aanbidding mogelijk is op een punt waar de structuur van de dienst geen wezenlijke schade zal oplopen.

Opgewekt: (1) vrolijk; (2) toestand waarin Lazarus het graf uitkwam. Alles was toen eerst nog erg ingewikkeld, tot Jezus het uit de doeken deed.

Opname: een ervaring waarbij de uitverkorenen plotseling verdwijnen, maar... je mag aannemen dat luchtvaartmaatschappijen in de Amerikaanse Bible Belt er zorgvuldig op toezien dat óf de piloot óf de copiloot beslist geen christen is.

Oprecht gemeend zijn de wonden door een vriend geslagen:
Zinsnede uit hoofdstuk 27 van Spreuken, soms geciteerd door iemand die iets buitengewoon onvriendelijks wil gaan zeggen.

Organist: (1) iemand die een kerkorgel bespeelt; (2) iemand die zich onthoudt van het eten van orgaanvlees.

Oude mens afleggen: (1) breken met de onverloste persoon die ieder van ons was voor zijn of haar bekering; (2) wat personeel in een verpleeghuis doet na een sterfgeval.

Oude Testament: (1) deel van de christelijke Bijbel dat de Schriften van de Joden bevat. Dient uiteraard te worden beschouwd als onfeilbaar en een richtlijn voor het dagelijks leven. Vandaar dat hedendaagse kerken vaak hun ongehoorzame tieners naar buiten brengen en stenigen; beren worden getraind om kinderen aan te vallen die ondeugend zijn tegen kale dominees; hele dorpen, mannen, vrouwen en kinderen, ten prooi vallen aan het zwaard; en volgelingen van Jezus nooit varkensvlees eten; (2) pech als je daar nog wel in voorkwam, maar in de definitieve versie niet meer – blijkt dat je de hypotheek uiteindelijk toch niet kunt afbetalen.

T

Tegenstrijdigheden in de Bijbel: onder vuur genomen door mensen die de authenticiteit van de Schrift in diskrediet willen brengen, verdedigd door mensen die niet echt zeker zijn van de authenticiteit van de Schrift, en omarmd door mensen die glorieuze geruststellende realiteit en authenticiteit zien waar anderen alleen maar tegenstrijdigheid zien.

T

150

Tekenen van de Dierenriem: twaalf gelijke delen waarin een zone van de hemel wordt verdeeld, begrensd door lijnen ongeveer acht graden van de baan van de zon aan elke kant, waar alle standen van de zon, de maan en de planeten invallen zoals die in de oudheid bij astronomen bekend waren. De claim dat geboorte binnen deze tekenen een of ander direct effect heeft op de mens en zijn of haar bestemming, is lachwekkend moet met kracht worden afgewezen, in het bijzonder door Weegschalen, van wie zoals iedereen weet, bekend is dat ze vatbaar zijn voor dergelijke invloeden.

Theoloog: wetenschapper die zich bezighoudt met de wetenschap die zich bezighoudt met het weerleggen en doen van uitspraken die het verstand te boven gaan. Het begrip 'theoloog' is ontstaan nadat een van de grondleggers van deze tak van wetenschap, ene Theo, was betrappt op het doen van een onware uitspraak.

Tienden geven: praktijk om tien procent van je inkomen te geven voor het werk van God. Al sinds een paar millennia in onbruik geraakt in de meeste kerkelijke gemeenschappen, terwijl we bezig blijven met proberen de knoop te ontwarren of het hier nu gaat om tien procent van het netto of het bruto inkomen.

U

Uiteengaan in groepjes: (1) iets waar heel weinig mensen echt zin in hebben, maar waar iedereen met tegenzin toch maar aan meedoet, omdat ze aannemen dat het waar dan ook in de hemelse raadsplannen wel ergens goed voor zal zijn; (2) obsessieve truc van gastsprekers op themaweekenden, vooral van diegenen die bang zijn dat ze niet genoeg interessante stof hebben om negentig minuten mee vol te praten.

Uitwerken: (1) wat de bedoeling of de wil van God in iemands leven kan bewerkstelligen; (2) rond etenstijd weer thuis.

Universalisten: (1) mensen die geloven dat uiteindelijk iedereen gered zal worden; (2) anagram van 'vasten in luiers' en 'n valse tuinreis'.

Ur: beroemde stad aan de Eufraat in het zuiden van Babylonië, gesticht door God voor het gemak van moderne kruiswoordpuzzelmakers.

Appendix

Adrian Plass is zo'n auteur die het een vertaler flink lastig kan maken. Vandaar dat, net als bij het *Gewijde Dagboek*, aan dit boek meerdere mensen hebben gewerkt. Of dat allemaal een beetje gelukt is, heeft u als lezer nu wel kunnen beoordelen. Toch blijven er van die taalvondsten over, die onmogelijk te vertalen waren. Voor wie het Engels voldoende beheerst, hebben we hier nog enkele onvertaalbare maar zeer genietbare voorbeelden opgenomen.

174

Behemoth: (1) hippopotamus or elephant mentioned in the book of Job; (2) identification instruction given to a member of the Lepidoptera family by Adam when he was naming the animals.

Boaz: Ruthless Old Testament character, totally transformed by marriage.

Damnation: (1) condemnation to eternal punishment; (2) Holland.

Eggshell: where all those floating bad eggs go.

Grave error: dying without Jesus.

Justice: (1) the exercise of God's authority in the maintenance of right; (2) no lemon.

Illuminated manuscripts: mediaeval invention that allowed monks to read in bed.

Lent book: one that you will never see again.

Litany: (1) series of petitions for church services or processions, usually recited by clergy and responded to by the people; (2) frequent question to one who has just given up smoking.

Lordship: God's cool.

Witchcraft: (1) the use of magic or sorcery; (2) a broom.

You: why not?

Andere titels van Adrian Plass (zie ook www.merweboek.nl)

Het Gewijde Dagboek van Adrian Plass 37 ^{3/4}
een humoristisch dagboek van een gelovige twijfelaar

Het Bezoek
een novelle over de tussentijdse terugkeer van onze Grondlegger

De Springkussenmethode
zienswijzen van een gelovige buitelaar
anekdotische beschouwingen over het leven als christen met al z'n ups en downs

De Ontluiting
Gods ontsnapingsplan voor mensen met angst, een bijbels dagboek rondom angst en lijden

De Groeipijnen van Adrian Plass
een autobiografie

Een Buitenaardse Kerkbezoeker
een buitenaardse vreemdeling leert de tale Kanaäns

Stress-Familie Robinson
roman: over een (doorsnee, christelijk) gezin dat een vrijgezel 'adopteert'

Het Tweede Gewijde Dagboek van Adrian Plass, christelijk spreker 45 ^{3/4}
de terugkeer van de vrome dagboek schrijver, iets ouder, maar ook wijzer?

Appeltjes voor de Vorst
een verzameling grappen, verhaaltjes en sketches

Achter de scherven
een roman die zich afspeelt in de wereld van de jeugdhulpverlening

Vaders en zonen
een roman die zich afspeelt in de wereld van de jeugdhulpverlening

Nooit alleen
een bijbels dagboek

Niets dan de waarheid
een novelle over het leven na de dood

Spoken
roman

Waarom ik Jezus volg
columns

Het Gewijde Tour Dagboek van Adrian Plass
humoristisch verslag van een christelijk spreker op reis

De Schrijversclub
verhalen

Let niet op de achteruitvliegende eenden
bijbels dagboek rond Marcus

Blinde vlekken in de Bijbel
problemen en paradoxen die we (meestal) liever vermijden

Vol verwachting
verhalen en overwegingen voor Advent en Kerst

Veilig avontuur
ontmoetingen met Jezus